

Още за охлювите

Стефан Манев

Природата с нейното многообразие и оптимални решения многократно е служила и продължава да служи като модел за решаване на различни проблеми в бита и техниката. Много често тя е извор и за създаването на произведения на изкуството.

В списание „Природа“ могат да се намерят няколко статии, свързани с охлювите (бр. 1/2012, стр. 68; бр. 1/2013, стр. 98; бр. 3/2013, стр. 91; бр. 2/2014, стр. 32). Причина за това са както характерният им и интересен външен вид, така и устройството им и начинът на живот. Определен интерес представлява и тяхното разнообразие. В настоящата статия ще обърнем внимание на една друга неочаквана страна на охлювите и други организми с черупки – възможностите за използването им като модел в строителството.

Нека да отворим международния сайт <http://www.strangebuildings.com>, в който се про-

вежда „Класация за най-странните сгради в света“. Малко неочаквано се оказва, че няколко години това класиране се води от къща във формата на охлюв, която се намира не в другия край на света, а на няколко километра от центъра на София – в кв. Симеоново, в полите на Витоша. „Охлювът“ изпреварва с над 2000 гласа емблематични сгради като катедралата „Саграда фамилия“ в Барселона, Атомиума в Брюксел, националния стадион на Китай, наричан още

Така изглеждат двете страни на гигантския охлюв в квартал Симеоново в София

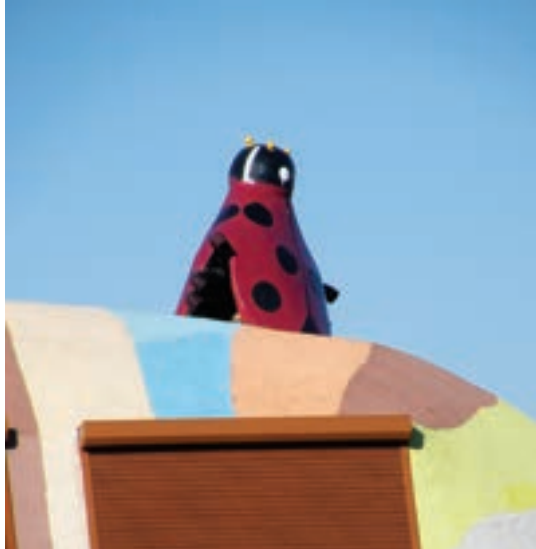
„Гнездото“ заради формата му, Националният музей в Пекин, паркинга на Обществена-та библиотека в Канзас сити, САЩ, който е във формата на подредени книги, музеят Гугенхайм в Билбао, Испания. Рейтингът на къщата охлюв е 4,25 от 5 възможни точки. Гласуването продължава и всеки, който желае, може да избере свой фаворит измежду 50 оригинални и странни архитектурни произведения.

Екстравагантната къща „Охлюв“ представлява пъстро оцветена сграда на 5 етажа с форма на охлюв. Според специалистите, въпреки нестандартната си и странна форма сградата се вписва добре сред околните постройки, като се създава илюзията, че гигантският охлюв пълзи по улицата. „Охлювът“ не е сам. На покрива му са „кацнали“ малка калинка и переруда, а наоколо по тротоара „пълзят“ други малки охлювчета.

Сградата е построена през 2008 г. от арх. Симеон Симеонов. За изграждането ѝ не са използвани стандартни материали. Така например не е положена нито една тухла. Основният материал, с който са изградени заоблените ѝ форми, е екологичният „лек бетон“ (полимербетон). Той съдържа значително количество въздух и поради тази причина е 4 пъти по-лек от водата. Освен това той е много добър шумо- и топло-изолатор. Според проектанта къщата е 8 пъти по-енергийно ефективна от обикновените санирани сгради. Така технологията, по която е построена, позволява поддържане на постоянна температура през цялата година. През зимата тя остава топла, а през лятото – прохладна.

Всеки допълнителен цветен детайл от външния облик на къщата е поставен с определена цел. Разперилата крила калинка върху черупката е похлупак на комина, розцата на охлюва служат едновременно за гръмоотводи и лампи през нощта, а клепачите на очите са отдушниците на пететажната сграда.

Собственикът на къщата е известен със странните си идеи и висок професионали-

Върху охлюва и около него са разположени и други животни: калинка, переруда, други малки охлювчета

Доц. g-р Стефан Манев е завършил Химическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“. В последните години интересите му са насочени към въпросите на обучението по химия и опазване на околната среда в средното училище. Бил е зам.-декан на Химическия факултет на СУ и Природоматематическия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

зъм. Той е проектирал голф-игрища в Япония и Франция и е работил над двореца на емира на Кувейт. Също така е създател на групи „приказни къщи“ у нас. Сред тях са къщата „Динозавър“ в Созопол и къщата „Пате“, която в момента функционира като детска

Въпреки че не са охлюви, а Главоноги, Nautilus pompilius притежават красиви черупки

градина в столицата. Самата къща „Охлюв“ се ползва като жилищна постройка.

Безспорно „Охлювът“ е признат за най-странната къща в света. Остава спорен въпросът, дали тя е постижение в строителството или е поредният представител на кича. За да отговорите на този въпрос за себе си, може би е необходимо, когато намерите време и желание, да прескочите до Симеоново и да я разгледате.

Друга известна постройка, която е вдъхновена от черупките на организми, е „Наutilus“ („Nautilus“). Докато обикновеният читател е запознат с външния вид на охлювите, тъй като многократно ги е срещал в природата, то наutilusът най-често е неизвестен. Оказва се, че той е представител на Наутилусите (Nautilidae), на гръцки: ναυτίλος – „моряк, мореплавател“. Това са семейство Главоноги, представители на които са калмарите и октоподите. За разлика от тях наутилусът притежава спираловидна черупка, а броят на пипалата му вместо 8 или 10 достига до 90 (38 за хващане и до 52 около устата). Наутилусите са останали относително непроменени в течение на милиони години и затова често са наричани „живи ископаеми“.

Уникалната къща „Наutilus“ се намира в околностите на Мексико сити и е собственост на младо семейство, любители на природата. Проектът е дело на мексиканския архитект Хавиер Сеносиан (Javier Senosiain). Както и при „Охлюва“, дизайнът на уникалната къща е новаторски, необичаен и дързък. Сградата е вдъхновена както от морската фауна, така и от архитектурата на емблематичните архитекти Антони Гауди и Франк Лоуис Райт.

Къщата „Nautilus“ разполага с поразително красив цветен стъклопис, който украсява входа, или в случая – отвора на черупката. Освен това в дома могат да се открият всички помещения, необходими за един нормален бит на съвременния човек – спални, кухня, баня, дневна и зимна градина. Всички те са обзаведени в унисон с органичната

Входът на къщата „Nautilus“ е особено красив пред нощта

Фасадата на „Nautilus“

(природна) идея на сградата. Тази къща е чудесен пример за „биоархитектура“, концепция, която заляга на проектирането на сгради на базата на природните принципи и органичните форми, връщайки ни към местната природна среда, история, традиции и култура.

Направеният преглед е само беген пример за възможностите за използване на формите, създадени от природата в бита

на хората. Изполвайки „биоархитектурната“ концепция, човечеството започва да се връща към природата и започва все по-явно да осъзнава какво губи с безразсъдното ѝ унищожаване. Съществува тенденция за замяна на бетонните панели, които приличат на затвори, със сгради, които са в унисон с природата. Разбира се, показаните примери са само една от многобройните възможности в тази насока. ■